

نمونه سوالات سوره مبارکه عصر

۱. واژه های زیر به چه معنایی هستند؟
عصر - خسر - توأصی
۲. غرض خداوند از آوردن قسم در آیات قرآن چیست؟ تأکید بر اهمیت موضوع و جلب توجه بیشتر در مخاطب
۳. در سوره عصر خداوند بعد از سوگند به عصر چه مطلب مهمی را بیان می کند؟ ان الانسان لفی خسر، همه انسان ها نسبت به سرمایه عمر که خداوند به آنها عطا کرده و در حال از دست رفتن است و بازگشت پذیر نیست در حال زیان کردن هستند.
۴. راه نجات انسان از خسر چیست؟ پایبند بودن به ایمان، عمل صالح، توأصی به حق و توأصی به صبر. که این کارها هر لحظه از عمر انسان را به سودی بی پایان در آخرت تبدیل می کند.
۵. منظور از ایمان چیست؟ اعتقاد قلبی و باوری که سبب اطمینان و آرامش انسان می شود. باورهای ایمنی بخش
۶. ۴ نمونه از باورهای درست و ۴ نمونه از باورهای نادرست را بنویسید.
۷. شرط صالح بودن عمل انسان چیست؟ درست بودن کار و درست بودن نیت انسان از انجام آن
۸. عمل صالح چه ویژگی هایی دارد؟
  - دارای منفعت است.
  - انسان را به نتیجه مطلوب میرساند.
  - انسان را از زیانهای غیرقابل جبران ننگه می دارد.
  - نیازی را در انسان برآورده می کند و یا نقصی را از او دور می کند.
۹. انسان برای نجات از خسر در تعامل با سایر انسان ها چه رفتاری باید داشته باشد؟ توضیح دهید.
توأصی به صبر و توأصی به حق داشته باشد. توأصی به حق یعنی سفارش یکدیگر به همان باورهای ایمنی بخش، به چیزهایی که درست و حقیقی است و توأصی به صبر یعنی سفارش یکدیگر به کم

نیاوردن و استمرار حرکت در مسیر رسیدن به نتایج خوب و خدایسند، سفارش به توقف نکردن در کمسیر حرکت در کار خیر و ادامه دادن با اطمینان و تلاش بیشتر.

۱۰. معیار ارزیابی سود و زیان در زندگی انسان چیست؟ رضایت خداوند. هر کاری که مورد رضایت خداوند باشد سود و هر کاری که رضایت خدا در آن نباشد زیان به دنبال دارد.

۱۱. برای عمل کردن به آموزه های سوره عصر چه کارهایی می توانیم انجام دهیم؟

- باور قلبی و نیت خود را از انجام هر کار کوچک و بزرگی که انجام می‌دهیم بررسی کنیم
- سودمند بودن یا نبودن کارهایمان را ارزیابی کنیم
- کاری که می‌توانیم به دیگران یاد دهیم یا از دیگران یاد بگیریم را شناسایی کنیم و اقدام به یاددادن و یاد گرفتن آن نماییم.

نمونه سوالات سوره مبارکه تین

۱. معنی واژه های زیر را بنویسید.
تین - تقویم - أحسن تقویم - أسفل السافلین - کذب - دین - حکم
۲. در سوره تین به چهار چیز قسم خورده شده؛ آنها را نام ببرید. تین، زیتون، طور سیناء، بلد امن
۳. تین و زیتون هر کدام نماد چه سرزمین هایی هستند. تین نماد سرزمین دمشق و زیتون بیت المقدس
۴. منظور از طور سیناء و بلد امین کدام سرزمین ها هستند؟ سرزمینی که در آن به حضرت موسی وحی نازل شد و خدا با ایشان تکلم کرد و منظور از بلد امین شهر مکه است که خداوند آن را سرزمین امن قرار داده است.
۵. علت اینکه خداوند به این سرزمین ها قسم خورده چیست؟ علت تقدس این سرزمین ها حضور پیامبران در آنها و مبعوث شدنشان در آنجا و نزول وحی بر آنهاست.
۶. در سوره تین خداوند بعد از سوگند به سرزمین های مقدس چه مطلب مهمی را بیان می کند؟ قطعا خداوند انسان را در حالت احسن تقویم آفریده است. یعنی از لحاظ جسمی و روحی او را در بهترین اعتدال آفریده و قوه عقل و اختیار و بهترین امکانات برای هدایت را در اختیار انسان قرار داده تا به کمال برسد.

۷. بعد از اینکه خداوند همه انسان ها را در بهترین حالت (احسن تقویم) خلق کرد، انسان ها بنا به قوه عقل و اختیار خود به چه گروه هایی تفکیک می شوند؟ دو گروه: گروهی که از تقویم خدادادیش که تقویمی احسن بود خارج و به سوی اسفل سافلین سقوط می کند و گروه دوم گروهی که به همان تقویم احسن الهی و بر فطرت اولش باقی می ماند.

۸. اجر غیر ممنون پاداش چگونه پاداشی است و به چه کسانی داده می شود؟ غیر ممنون اشاره به پاداشی خالی از هر گونه نقص و سختی دارد. همچنین به پایان ناپذیر بودن این اجر و پاداش نیز اشاره دارد. متعلق به کسانی است که ایمان دارند و عمل صالح انجام می دهند.

۹. منظور از تکذیب دین چیست؟ وقتی ما به حقانیت دین علم داریم ولی به آن عمل نمی کنیم در واقع آن را تکذیب کرده ایم.

۱۰. علت اصلی اینکه برخی انسان ها دین را تکذیب می کنند چیست؟ اشتباه باوری کسانی که دین را تکذیب می کنند این است که خداوند را أحکم الحاکمین نمی دانند. یعنی حکم خدا را بهترین حکم نمی دانند و در قیامت نیز به حاکمیت خداوند و جزا و پاداش دادن او بر اساس احکامی که تعیین کرده ایمان ندارند.

۱۱. أحکم الحاکمین بودن خداوند به چه معناست؟ وقتی می گوئیم خدا احکم الحاکمین است یعنی که او فوق هر حاکم است، چون حکمش محکم ترین و مطمئن ترین حکم است و مطابق با حکمت است و حکم او به هیچ وجه باطل نمی گردد و در قیامت هم بر اساس همین احکام بین دو گروه مومن و کافر حکم می کند.

۱۲. محیط و شرایط پیرامون چقدر در سقوط انسان به اسفل السافلین تأثیر گذار است؟ ما همواره در یکی از دو حالت زیر قرار داریم: یا اختیاری در انتخاب محیط و حوادث پیرامون خود نداریم و یا با اختیار و انتخاب و اعمال خود شرایط را به وجود آورده‌ایم از طرفی هم موظف هستیم تحت هر شرایطی که قرار داریم کار درست را انجام دهیم و مسیر انحرافی نرویم. بنابراین اگرچه انسان تحت تأثیر محیط و شرایط قرار می‌گیرد ولی هم اختیار این را دارد که شرایط را تغییر دهد و در هر محیطی قرار نگیرد و هم اینکه قدرت اراده ای که به انسان داده شده به او کمک می‌کند تا نه تنها تسلیم شرایط نشود بلکه خود تأثیرگذار هم باشد.

۱۳. برای عمل کردن به آموزه های سوره تین چه کارهایی می‌توانیم انجام دهیم؟ تفکر و توجه به اینکه خداوند چه نعمت هایی را در اختیار هر کدام از ما قرار داده است، راه استفاده درست از این نعمت ها برای ماندن در وضعیت احسن تقویم چیست، چطور ممکن است که همین نعمت ها ما را به اسفل سافلین سقوط دهد.

نمونه سوالات سوره مبارکه فجر

۱. معنی واژه های زیر را بنویسید.

ذی حجر: صاحب عقل، خردمند

مرصاد: محل رصد کردن، کمینگاه

ابتلاء: امتحان، ایجاد تحول و تغییر در چیزی برای به دست آوردن نتیجه مورد نظر در آن.

ربّ: سوق دادن (حرکت رو به جلو) چیزی به سوی کمال همراه با برطرف کردن نقص های آن.

۲. انسان ذی حجر چگونه انسانی است؟ انسانی است که برای همه اعضا و جوارح و رفتارها و کارهای خود حد و حدود و خط قرمزهایی دارد که از آن ها تجاوز نمی کند و این حد و حدود را بر اساس دستورهای دین و قوانین الهی تعیین می کند.

۳. با توجه به آیات سوره مبارکه فجر چگونه می توان از عاقبت گذشتگان درس گرفت؟ سرگذشت اقوام نیرومند که هر کدام برای خود قدرتی عظیم داشتند، اما به جای عبودیت و بندگی خدا بر مرکب غرور سوار شدند و راه طغیان و کفر را پیش گرفتند و در اثر عذاب الهی هلاک شدند برای انسان صاحب عقل درس عبرتی است تا بداند که اولاً از آنها بسیار ضعیف تر است و ثانياً در صورتی که از حدود الهی تجاوز کند راه فرار از عذاب الهی را نخواهد داشت.

۴. مطابق آیات سوره مبارکه فجر امتحانات الهی در زندگی انسان چگونه است؟ آزمایش الهی گاه با دادن نعمت و گشایش در رزق است، و گاه با گرفتن نعمت و تنگی رزق، نه روی آوردن نعمت باید مایه غرور و طغیان و سرخوشی انسان گردد، و نه پشت کردن نعمت مایه یاس و ناامیدی او.

۵. انسان ذی حجر در مواجهه با امتحانات الهی چه عملکردی دارد؟ انسان ذی حجر در مقابل نعمت شکر آن را به جا آورده و آن را در راه درست و رضای خداوند استفاده می کند و در هنگام

سختی صبر پیشه کرده و دست از تلاش بر نداشته و از رحمت خدا ناامید نمی شود و هر دو شرایط را از جانب خدا برای رشد خود می داند.

۶. انسان بی ایمان چه برداشت نادرستی از اتفاقات خوب و بد زندگی دارد؟ علت این برداشت نادرست چیست؟ وقتی نعمتی از جانب خداوند به او میرسد تصور می کند که این نعمت تکریم و بزرگداشت او از جانب خداست و وقتی دچار سختی می شود می پندارد که خدا او را محروم کرده تا به او اهانت کند. در حالیکه نه ارجمندی نشانه گرامی بودن آدمی نزد خداست و نه فقر نشانه خواری است، بلکه هر دو امتحان است. ولی انسان بی ایمان چون به ربّ و پرورش دهنده بودن خدا اعتقاد ندارد حوادث زندگی را هم شرایط به وجود آمده از جانب خدا برای رشد خودش نمی بیند.

۷. چه عاملی باعث می شود انسان ها در برابر آزمایش های الهی پاسخ و عکس العمل درستی نداشته باشند؟ محبت شدید انسان به دنیا و جمع مال در دنیا سبب می شود هم نسبت به بدست آوردن مال دنیا طمع داشته باشد و هم از کمک به نیازمندان دریغ کنند، بنابراین در امتحانات الهی بجای رفتار درست منفعت مادی و دنیایی خود را در نظر میگیرد و طبق آن عمل میکند.

۸. انسانی که صاحب نفس مطمئنه است چه ویژگی هایی دارد؟ (ذکر چهار مورد کافیست)

- دنیا را یک زندگی گذرا می بیند و داشتن و نداشتن و نفع و ضرر آن را امتحانی الهی می داند.
- اگر غرق در نعمت شود، به طغیان و گسترش دادن به فساد و به علو و استکبار، وادار نمی شود.
- اگر دچار فقر و فقدان گردد این تهی دستی و ناملایمات او را به کفر و ناشکری نمی کشاند.
- هم او از خدا و حوادثی که در زندگی اش رقم می زند راضی است هم خدا از رفتار و عملکرد او رضایت دارد.
- در عبودیت پابرجا است و از صراط مستقیم منحرف نمی شود.

۹. راه دست یافتن به نفس مطمئنه چیست؟ (ذکر سه مورد کافیست)

- همانند انسان های ذی حجر ببینیم در هر شرایطی چه حدودی را باید رعایت کنیم.
- مسیر رضایت خدا و محبوب خدا شدن را پیدا کنیم.
- بدانیم خدا در هر لحظه ما را رصد می کند. (ان ربك لبالمرصاد)
- وقتی در راه درست حرکت می کنیم نگران اتفاقات سخت و آسان مسیر نباشیم، چون همه این اتفاقات برای تقویت و رشد ما قرار داده شده است.
- ما نیامده ایم که در دنیا بمانیم، پس عقبه کارهایمان را به سمت برگشت به سمت خدا تنظیم کنیم. (ارجعی الی ربك)
- مهم این است که ما به خواست خدا و آنچه برایمان مقدر کرده راضی باشیم و با رضایت و صبر برای خواسته هایمان تلاش کنیم نه با عجله و ناراحتی.
- نفع حقیقی در داخل شدن در بهشت است نه داشتن امکانات مادی فراوان.
- زیان حقیقی در دخول در جهنم است نه در فقر و بیماری و گرفتاری های دنیوی.